

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Krimpenerwaard
T.a.v. mevr. R. Boonsma
Postbus 51
2820 AB Stolwijk
info@krimpenerwaard.nl

Datum: 11 mei 2023

Onderwerp: Advies m.b.t. 'Kaderdocument Inkoop Jeugd en Wmo 2025 Midden-Holland'

Geacht College,

Naar aanleiding van het verzoek op 12 april 2023 per e-mail om advies uit te brengen t.a.v. het 'Kaderdocument Inkoop Jeugd en Wmo 2025 Midden-Holland' stuur ik u hierbij de reactie van de Adviesraad Sociaal Domein. Tijdens een ingelaste online vergadering op 24 april jl. heeft mevrouw R. Boonsma het Kaderdocument toegelicht en is er gelegenheid geweest voor de Adviesraad om vragen te stellen en reacties te geven.

De Adviesraad wil graag beginnen met het uitspreken van waardering voor de uitgebreide terugkoppeling die is ontvangen naar aanleiding van het advies van de Adviesraad op 21 december jl. met betrekking tot het Consultatiedocument Inkoop Jeugd en Wmo 2025. Ook de honorering van het verzoek om de Adviesraden in Midden-Holland in de volgende fasen van het inkooptraject te blijven betrekken, stelt de Adviesraad zeer op prijs. Waardering is er ook voor al het werk dat is verricht om op basis van de input van vele betrokkenen tot het nu voorliggende Kaderdocument te komen.

De algemene indruk van de Adviesraad is dat er een stevig Kaderdocument ligt. Tegelijkertijd zijn er wat betreft de Adviesraad aandachtspunten, zowel voor wat betreft het cliëntperspectief, het waarborgen van de zorginhoudelijke kwaliteit, de voorgestelde inkoopsystematiek op basis van segmenten als de raakvlakken met andere domeinen. Hieronder licht de Adviesraad een en ander toe.

1. Cliëntperspectief

De Adviesraad constateert dat in dit Kaderdocument het cliëntperspectief nadrukkelijk aandacht krijgt. Zo wordt op pagina 15 het werken met ervaringsdeskundigen en onafhankelijke cliëntondersteuners genoemd. De Adviesraad ondersteunt de inzet van beide typen functionarissen van harte. Inderdaad zijn de kennis en ervaring van ervaringsdeskundigen van grote waarde om professionals meer oog te laten krijgen voor het perspectief van de inwoner. En onafhankelijke cliëntondersteuners kunnen ondersteunend zijn bij gezinsgericht werken en de netwerkbenadering, zoals hier wordt gesteld.

Ook positief is de Adviesraad over het belang van 'gelijkwaardig samenwerken', dat als volgt in het Kaderdocument wordt omschreven: "In de samenwerking tussen professional en inwoner is sprake van een bepaalde mate van gelijkwaardigheid, waarbij de professional de inwoner beschouwt als expert van de situatie en de professional zijn expertise tijdelijk inzet voor een duurzaam resultaat (inwoner kan zelfstandig verder of met ondersteuning uit het netwerk)" (zie Bijlage, pagina 28).

Het Kaderdocument laat hiermee zien de inbreng van inwoners en de kennis en ervaring van cliënten serieus te nemen. De Adviesraad wil daar graag nog het volgende aan toevoegen:

- a. Onafhankelijke cliëntondersteuners kunnen ook bij probleemverheldering c.q. het achterhalen van 'de vraag achter de vraag' van cliënten een belangrijke rol spelen. Daarmee wordt de kans dat de cliënt 'in één keer de best passende hulp en ondersteuning' (p.14) krijgt, groter. Hetzelfde geldt voor het verzamelen van cliëntervaringen, ook daarbij kunnen onafhankelijke cliëntondersteuners een rol spelen.
- b. Dat laatste is zeker van belang in verband met wat het Kaderdocument op pagina 17 opmerkt onder het kopje Doen wat werkt: "Er is op dit moment te weinig zicht op wat wel of minder goed werkt in de hulp en ondersteuning, terwijl het kunnen sturen op kwaliteit en effectiviteit van groot belang is." De Adviesraad ondersteunt het uitgangspunt 'doen wat werkt' van harte en vraagt om daarbij nadrukkelijk gebruik te maken van de ervaringen van cliënten zelf.

2. Inhoudelijke kwaliteit waarborgen

- a. De Adviesraad vindt de (uitwerking van de) triage belangrijk voor onderzoek naar en toewijzing van zorg. Om te komen tot 'in één keer de best passende hulp en ondersteuning' (p.14) is selectie aan de poort door daartoe goed opgeleide en toegeruste professionals cruciaal. Het gaat daarbij niet alleen om medewerkers die vallen onder de gemeenten, maar ook om bijvoorbeeld Praktijkondersteuners Huisartsen (POH's) en huisartsen. De gemeente dient de kwaliteit van deze professionals te borgen, ook als dit buiten haar eigen domein valt.
- b. De Adviesraad vindt het belangrijk dat contractmanagers naast de (kwaliteits)criteria die gemeenten zelf stellen, goed bekend zijn met de eisen van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.
- c. De Adviesraad vindt het van belang dat in het Inkoopdocument duidelijkheid komt over organisatorische randvoorwaarden waarop de gemeenten gaat sturen en welke grenzen daarbij worden gehanteerd, denk bijvoorbeeld aan sturen op wachtlijsten en personeelstekorten.

3. Inkoopsystematiek op basis van segmenten

- a. De onderbouwing van de keuze voor een *open house model* of inkoop op basis van segmenten is in de ogen van de Adviesraad nogal mager. De bewering op p.22 dat "het werken met segmenten naar verwachting (zal) leiden tot een afname van het aantal gecontracteerde aanbieders en tot minder groei. Het mechanisme van aanbod (aanbieder) creëert vraag wordt daarmee doorbroken." lijkt nogal kort door de bocht. Recent wetenschappelijk onderzoek ¹ laat verder zien dat het *open house model* geen slechtere keuze is dan werken met segmenten.
- b. Daarnaast vraagt de Adviesraad aandacht voor mogelijke ongewenste effecten van de indeling in segmenten. Zo staat er op pagina 23 "Een segment bestaat daarmee uit een groep van samenhangende kostensoorten: gelijksoortige diensten die je bij dezelfde leverancier kunt inkopen.".... "Elk segment vraagt om een strategie op maat, waaraan via alle vier de inkoopinstrumenten uitvoering wordt gegeven". Elders staat aangegeven dat per segment het instrumentarium kan gaan variëren. De tekst suggereert een nogal technische in plaats van zorginhoudelijke benadering. In de bijlage worden de verschillende segmenten inhoudelijk uitgewerkt en valt op dat bij vrijwel alle segmenten sprake is van (de noodzaak tot) samenwerking en samenhang met andere segmenten. Met andere woorden: gaan de verschillen in inkoopinstrumentarium per segment straks de onderlinge

¹ Zie [Deal-2023-2-paq-32-34-minder-aanbieders-verlaagt-kosten-jeugd zorg-niet.pdf \(pprc.eu\)](#)

samenhang/samenwerking niet in de weg zitten? De Adviesraad onderschrijft dan ook de eerder uitgesproken zorg van zorgaanbieders en maatschappelijke partners “dat de beweging naar het segmenteren de zorgdiensten juist nog meer uit elkaar haalt en de verbinding van partijen binnen verschillende segmenten vermoeilijkt” (zie Bijlage Participatieproces p.7).

Kortom: de indeling in segmenten en de variatie van inkoopmethodieken per segment heeft als risico dat dit ten koste kan gaan van de samenhang en samenwerking. De Adviesraad hecht er belang aan om inzicht te krijgen in het inkoopproces om te kunnen beoordelen hoe dit geborgd gaat worden, zodat de financieringssystematiek en de samenhang met elkaar in balans zijn.

4. Raakvlakken met andere domeinen

- a. In het Kaderdocument is veel aandacht voor het belang van een goede sociale en pedagogische basis. Om zorg te kunnen afschalen is het belangrijk dat de sociale basis op orde is. De Adviesraad wil net als in het eerder uitgebrachte advies van 21 december jl. nogmaals benadrukken dat investeren vanuit de gemeente in elk van de drie schillen van de sociale basis - namelijk de persoonlijke, de sociale en de institutionele – onmisbaar is. Denk hierbij aan opbouwwerkachtige ondersteuning en signalering in het kader van preventie en facilitering van maatschappelijke voorzieningen in de verschillende kernen. De regionale inkoop op het gebied van Jeugd en Wmo en de organisatie en facilitering van maatschappelijke voorzieningen dienen dan ook op elkaar afgestemd te zijn.
- b. In het Kaderdocument krijgt samenwerking tussen aanbieders – terecht in de ogen van de Adviesraad - veel nadruk. Echter, dat het hierbij ook gaat om partijen die onder de Zorgverzekeringswet en de Wlz vallen, blijft onderbelicht. Dit terwijl cliënten vaak uit meerdere domeinen zorg ontvangen en daarbij ook last ondervinden van de ‘schotten’ daartussen en de verschillen in regelingen (denk bijvoorbeeld aan de hoogte van eigen bijdragen). De Adviesraad adviseert om in de verdere uitwerking van het Kaderdocument hieraan aandacht te besteden.

Tot slot enkele tekstuele opmerkingen:

- Gebruik niet ‘kwalitatieve hulp’ maar ‘kwalitatief goede hulp’, omdat kwalitatief op zichzelf een leeg begrip is dat nog niets zegt over de kwaliteit.
- Ook ‘zo optimaal mogelijk’ is onjuist, omdat er geen overtreffende trap van optimaal bestaat.
- Tot slot is hier en daar sprake van vaag taalgebruik en blijft de bedoeling van de tekst onduidelijk. Concrete voorbeelden en/of toelichting van de context zouden in die gevallen behulpzaam zijn.

Mocht het bovenstaande om een mondelinge toelichting vragen dan is de Adviesraad graag bereid met u hierover van gedachten te wisselen en met u in gesprek te gaan. Contact met de adviesraad verloopt via mevrouw A. Scheepens (adviesraadsociaaldomein@krimpenerwaard.nl).

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard,

Lucie Boonekamp
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard
06 - 21557359